

Motion till riksdagen 2025/26:3147

av Patrik Karlson och Elin Nilsson (båda L)

Ett levande stadsliv kräver moderniserad lagstiftning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda nuvarande bullerlagstiftning för att möta dagens behov genom att t.ex. titta på differentierade bullernormer för centrala stadsmiljöer och stärkt skydd för befintliga kultur- och nöjesverksamheter samt att utreda konkreta lagändringar i miljöbalken, plan- och bygglagen samt andra relevanta förordningar för att uppnå motionens intentioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett myllrande stadsliv är själva sinnebilden av en välmående stad, och staden ska vara en naturlig plats för människor att mötas och roa sig. Därmed är ljud en naturlig del av stadsmiljön. Tyvärr ser vi en oroande trend där allt fler centrala nöjesverksamheter begränsas eller tvingas stänga efter grannars klagomål på en allt för hög ljudnivå. I Stockholm har flera anrika musikscener lagts ned på grund av ett fåtal kringboendes klagomål, exempelvis fick Södra Teaterns stora scen Kägelbanan stänga efter 132 år då grannar klagade på musiken. Denna utveckling är inte begränsad till Stockholm, liknande konflikter mellan boende och nöjesliv förs i flera städer runt om i landet.

Konflikten står mellan å ena sidan behovet av tysta hem för boende och å andra sidan ett levande stadsliv med kultur, nöjen och folkliv. I dag väger bullerreglerna oftast över till den förstnämnda sidans fördel, på bekostnad av stadens dynamik. Resultatet blir tråkigare och tystare städer när klubbar, konsertscener och uteserveringar tvingas begränsas eller läggas ned.

Nuvarande regelverk tar ingen hänsyn till att en innerstad skiljer sig från ett villaområde i förorten. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus, som tillämpas av kommunernas miljöförvaltningar, anger exempelvis 25 dBA som riktvärde för musikbuller inomhus hos grannar. Det är en mycket låg ljudnivå.

Det nuvarande läget hämmar inte bara nöjesidkarnas företagande och kulturutövares möjligheter, det riskerar också stadens attraktivitet och trygghet. Forskning och erfarenhet visar att tomma och tysta stadskvarter upplevs som otrygga. Människor dras till platser med liv och rörelse, medan ödsliga gator med släckta skyltar tvärtom skapar en känsla av otrygghet.

Människor ska givetvis kunna bo i centrala miljöer men då måste man acceptera att stadslivet för med sig visst ljud. Samtidigt handlar detta inte om att ställa boendes intresse mot kultur- och näringslivet rakt av, utan att hitta sätt för att kunna samexistera. För att värna ett rikt stadsliv i hela landet och ändå upprätthålla rimlig boendekvalitet behövs reformer i miljöbalken, plan- och bygglagen samt tillämpande regelverk. Det kan till exempel handla om differentierade ljudnivåer i stadskärnan där man inom vissa zoner helt enkelt har mer tillåtande bullernormer i tät stadsbebyggelse och utpräglade nöjeskvarter. En annan del är att se över och ändra lagstiftningen så att existerande klubbar, livescener, teatrar med mera får ett starkare skydd mot klagomål från nyinflyttade grannar. Man bör också se över åtgärder för att minska konflikter utan att stänga verksamheter. Myndigheter kan till exempel ges i uppdrag att utarbeta nya riktlinjer för hur klagomål på nöjesbuller hanteras med ett större fokus på medling mellan parterna och på tekniska lösningar.

Det är uppenbart att vi behöver uppdatera vårt regelverk så att det bättre balanserar stadens behov av liv och rörelse med människors behov av trygga hemmiljöer. En levande stadskärna på kvällar och helger bidrar till kultur, nöje, trivsel, jobb och till att göra staden attraktiv för både invånare och besökare.

Patrik Karlson (L)

Elin Nilsson (L)